

**Інститут технічної теплофізики
Національної академії наук України**

Затверджую:
Директор ІТТФ НАН України
академік НАН України

 Ю.Ф. Снежкін
« 26 » листа 2022 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
про рейтингову систему оцінювання результатів
навчання аспірантів у
Інституті технічної теплофізики НАН України**

Київ – 2022

Положення призначено для користувачів рейтинговою системою оцінювання (PCO). У положенні розкриваються принципи побудови та функціонування PCO з урахуванням виду семестрової атестації з кредитних модулів.

Кредитно-модульна система організації навчального процесу (далі КМСОНП) є основою Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС).

Ключовими елементами КМСОНП є залікові кредити як міра трудомісткості та якості навчальної роботи студента і стимулююча PCO результатів навчання.

В основу PCO покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність студентів у процесі навчання.

Метою рейтингової системи оцінювання є:

- інтенсифікація навчального процесу та підвищення якості підготовки фахівців;
- підвищення мотивації студентів до активного, свідомого навчання, систематичної самостійної роботи протягом семестру та відповідальності за результати навчальної діяльності;
- встановлення постійного зворотного зв'язку з кожним студентом та своєчасне коригування його навчальної діяльності;
- забезпечення змагальності та здорової конкуренції у навчанні;
- підвищення об'єктивності оцінювання рівня підготовки студентів;
- зменшення психологічних, емоційних і фізичних перевантажень у період екзаменаційних сесій.

1. Основні терміни, поняття, визначення

1.1. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – це системний спосіб опису освітніх програм шляхом присвоєння кредитних одиниць її компонентам (кредитним модулям). Система ЄКТС базується на врахуванні загальної трудомісткості роботи студента при засвоєнні певного кредитного модуля програми підготовки та результатів цієї роботи.

1.2. Кредитний модуль (модуль ЄКТС) – навчальна дисципліна (частина багатосеместрової дисципліни), яка вивчається в одному семестрі. Окремими кредитними модулями є курсовий проект (робота), практика, дипломний проект (робота). Кредитний модуль має певний обсяг у кредитах

ЄКТС, а рівень його засвоєння має бути визначено у системі оцінювання ЄКТС.

1.3. **Кредит ЄКТС** – умовна одиниця виміру трудомісткості певної частини програми підготовки. Ціна кредитної одиниці складає 30 академічних годин навчальної роботи студента (враховуючи час на проведення аудиторних занять, самостійної роботи, семестрового контролю, практик, курсового та дипломного проектування).

1.4. **Семестровий екзамен** – це форма підсумкового контролю засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр. Складання екзамену здійснюється під час екзаменаційної сесії, відповідно до затвердженого в установленому порядку розкладу.

1.5. **Кредитно-модульна система** – це модель організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні двох складових: модульної технології навчання та кредитів (залікових одиниць) і охоплює зміст, форми та методи організації навчального процесу, контролю якості навчальної діяльності та набутих аспірантом знань і вмінь у процесі аудиторної та самостійної роботи. Кредитно-модульна система має за мету поставити аспіранта перед необхідністю регулярної навчальної роботи протягом усього семестру з розрахунком на майбутній професійний успіх.

1.6. **Навчальний модуль** – це логічно завершена, відносно самостійна, цілісна частина навчального курсу, сукупність теоретичних та практичних завдань відповідного змісту та структури з розробленою системою навчально-методичного та індивідуально-технологічного забезпечення, необхідним компонентом якого є відповідні форми рейтингового контролю.

1.7. **Кредит (залікова одиниця)** – це уніфікована одиниця виміру виконаної аспірантом аудиторної та самостійної навчальної роботи (навчального навантаження), що відповідає 30 годинам робочого часу.

1.8. **Рейтинг (рейтингова оцінка)** – це кількісна оцінка досягнень аспіранта за багатобальною шкалою в процесі виконання ним заздалегідь визначеної сукупності навчальних завдань.

1.9. **Рейтингова система оцінювання (PCO)** – це система визначення якості виконаної аспірантом усіх видів аудиторної та самостійної навчальної роботи та рівня набутих ним знань та вмінь шляхом оцінювання в балах результатів цієї роботи під час поточного, модульного (проміжного) та семестрового (підсумкового) контролю, з наступним переведенням оцінки в балах у оцінку за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

PCO передбачає використання поточної, контрольної, підсумкової, підсумкової семестрової модульних рейтингових оцінок, а також екзаменаційної та підсумкової семестрових рейтингових оцінок.

1.9.1. **Поточна модульна рейтингова оцінка** складається з балів, які аспірант отримує за певну навчальну діяльність протягом засвоєння даного модуля – виконання та захист індивідуальних завдань (розрахунково-графічних робіт, рефератів тощо), лабораторних робіт, виступи на семінарських та практичних заняттях, тощо.

1.9.2. **Контрольна модульна рейтингова оцінка** визначається в балах за результатами виконання модульної контрольної роботи з даного модуля.

1.9.3. **Підсумкова модульна рейтингова оцінка** визначається як сума поточної та контрольної модульних рейтингових оцінок з даного модуля.

1.9.4. **Підсумкова семестрова модульна рейтингова оцінка** визначається як сума підсумкових модульних рейтингових оцінок, отриманих за засвоєння всіх модулів протягом курсу.

1.9.5. **Екзаменаційна рейтингова оцінка** визначається за результатами виконання екзаменаційних завдань.

1.9.6. **Підсумкова семестрова рейтингова оцінка** визначається як сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної (залікової – у випадку диференційованого заліку) рейтингових оцінок (в балах, за національною шкалою та за шкалою ЄКТС).

2. Порядок рейтингового оцінювання набутих аспірантом знань та вмінь

2.1. Рейтинг аспіранта за курс, що закінчується екзаменом, обчислюється як сума балів підсумкової семестрової рейтингової роботи та екзаменаційної рейтингової оцінки.

2.2. Максимальна кількість балів, які можна набрати за підсумкову семестрову модульну рейтингову оцінку дорівнює 60 (експрес-контроль – 20 балів, індивідуальні заняття та самостійна робота – 40 балів) максимальна кількість балів, які можна набрати за екзаменаційну рейтингову оцінку дорівнює 40.

2.3. Контрольними заходами протягом семестру можуть бути контрольні роботи, розрахункові роботи, домашні роботи, відповіді на практичних заняттях, тощо.

2.4. Лектор на початку семестру має підготувати список контрольних заходів, шкалу та критерії оцінювання та розмістити відповідну інформацію на сайті Інституту технічної теплофізики НАН України (далі - Інститут).

2.4.1. Викладач має право додати декілька заохочувальних балів за активну роботу протягом семестру. Викладач має право відняти деякі штрафні бали за порушення аспірантом процесу навчання, наприклад, списування на контрольній роботі, відсутність без поважної причини на практичних заняттях, здавання не в строк розрахункової роботи, тощо.

2.4.2. Відсутність без поважних причин на контрольних заходах

(наприклад, контрольних роботах) може означати одержання 0 балів за відповідний захід.

2.5. У випадку відсутності аспіранта на екзамені (перескладанні екзамену, комісії), у відомості ставиться запис «Не з'явився».

2.5.1. Якщо аспірант був відсутній на екзамені (перескладанні екзамену, комісії) з поважних причин (наприклад, через хворобу, що задокументовано відповідним медичним документом), то він має право прездати цей іспит в час, визначений Інститутом, без жодної втрати балів.

2.5.2. Якщо аспірант був відсутній на екзамені (перескладанні екзамену, комісії) без поважних причин, то неявка прирівнюється до 0 балів за відповідну атестацію.

2.6. Якщо підсумкова семестрова модульна рейтингова оцінка R, за роботу протягом семестру, не перевищує 34 балів, то аспірант не допускається до складання іспиту. У стовпчик відомості з оцінкою ЄКТС ставиться запис «F», у стовпчик з традиційною оцінкою ставиться запис «Не допущений». Аспірант, який одержав оцінку «F – не допущений» має право звернутися з відповідною заявою та здати екзамен на атестаційній комісії, яка створюється за потреби.

2.6.1. Склад атестаційної комісії визначається наказом директором Інституту. Комісія має розглянути перескладання іспиту не пізніше, ніж у місячний термін з моменту останнього екзамену відповідної екзаменаційної сесії.

2.6.2. Порядок та розклад роботи комісії визначає сама комісія.

2.6.3. Максимальна підсумкова семестрова рейтингова оцінка, яку може поставити комісія, не може перевищувати 70 балів.

2.6.4. Якщо результат аспіранта при оцінюванні комісії менше ніж 60 балів, то аспірант у стовпчик відомості з оцінкою ЄКТС ставиться запис «FX», у стовпчик з традиційною оцінкою ставиться запис «Незадовільно».

2.7. Якщо аспірант допущений до екзамену, але підсумкова рейтингова оцінка менше 60, то аспірант одержує оцінку «Fx – незадовільно» та має право скласти іспит ще один раз. Термін перескладання визначається Інститутом, але не повинен перевищувати місяця з моменту проведення останнього екзамену відповідної екзаменаційної сесії. У випадку, коли підсумкова рейтингова оцінка за перескладання аспіранту менше 60, то цей аспірант направляється на атестаційну комісію, робота якої регулюється пунктами 2.6.1 - 2.6.4.

2.8. Рейтинг аспіранта за курс, що закінчується заліком, обчислюється як сума балів набраних у контрольних заходах протягом семестру та балів за залік. Максимальна кількість балів, які можна набрати у всіх видах діяльності не може перевищувати 100.

2.8.1. Лектор на початку семестру має підготувати список контрольних заходів, шкалу та критерії оцінювання та розмістити відповідну інформацію на сайті Інституту.

2.8.2. Для знаходження підсумкової семестрової рейтингової оцінки аспірант застосовують наступну таблицю

Рейтингова оцінка (R)	Оцінка ECTS	Традиційна оцінка
A	95 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	85-94 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-84 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	65-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-64 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
Fx	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

2.8.3. Правила не допуску до заліку, перескладання заліку та роботи комісії з перескладання регулюються пунктами 2.5, 2.6, 2.8.

2.9. Якщо за результатами складання іспитів або заліків аспірант одержує оцінку «Fx – незадовільно» на комісії, то аспірант вважається таким, що має академічну заборгованість. Питання про відрахування аспіранта або

взяття повторного курсу, або терміни та форма взяття повторних курсів, визначаються атестаційною комісією, що визначається наказом директора Інституту.

ПОГОДЖЕНО:

Заступник директора з наукової роботи
ІТТФ НАН України, чл.- кор. НАН України

 Авраменко А.О.